

درگذشت نوازنده سه تار

ابراهیم سپهری‌زنگنه، هنرمند پیشکسوت سه‌تارنواز، روز پنجشنبه ۲۸ فروردین‌ماه پس از گذراندن یک دوره بیماری درگذشت. روابط‌عمومی خانه موسیقی ایران ضمن اعلام این خبر نوشت: زنده‌یاد سپهری‌زنگنه ۳۱ شهریورماه سال ۱۳۲۱ در کرمانشاه متولد شد. او تحصیلات ابتدایی را در همین شهر و دبیرستان و دانشگاه را در تهران به پایان رساند و در رشته ارتباطات اجتماعی فارغ‌التحصیل شد. پدر سپهری‌زنگنه، شعیب هنرمندی توانا و از سرامدان حوزه نقاشی، خط و موسیقی بود. عشق شدید به سه‌تار از همان اوان کودکی در سپهری‌زنگنه به وجود آمد. او فراگیری سه‌تار را ابتدا با کیخسرو پورناظری در کرمانشاه آغاز کرد، سپس نزد علی اکبرخان اعظم‌زنگنه که از شاگردان استادانی داوود بود به فراگیری قطعات پراکنده پرداخت. سال ۱۳۴۹ شانس دیدار با استاد احمد عبادی برای سپهری‌زنگنه فراهم شد و پیوستگی استاد و شاگرد تا پایان عمر استاد ادامه داشت. سپهری‌زنگنه کنسرت‌هایی نیز در ایران، آمریکا و آلمان برگزار کرد و شاگردان زیادی پرورش داد.

پوستر جشنواره‌ای پر حاشیه

مراسم رونمایی از پوستر هفدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران، با حضور جمعی از مسئولان ارشد فرهنگی و اجرایی استان هرمزگان در محل استانداری برگزار شد. روابط‌عمومی جشنواره موسیقی نواحی ضمن اعلام این خبر نوشت، هفدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران با حضور ۳۴ گروه از ۲۲ استان کشور، از ۵ تا ۸ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴ در فرهنگسرای طوبی بندرعباس برگزار خواهد شد. جشنواره هفدهم تاکنون هم‌دار تغییر در زمان برگزاری و هم تغییر در مکان برگزاری شده و دبیر آن نیز تغییر کرده است. براساس فراخوان، هفدهمین جشنواره موسیقی نواحی ایران قرار بود مهرماه ۱۴۰۳ در پنج منطقه از ایران (استان خراسان شمالی، استان چهارمحال و بختیاری، استان اردبیل، استان کرمانشاه و استان کرمان) برگزار شود. جایگزین شدن استان هرمزگان به‌جای مناطق پنجگانه و برگزاری آن از تاریخ پنجم تا هشتم اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴ به‌جای مهرماه ۱۴۰۳ و نشستن فوادتوحیدی به‌جای محمدعلی مرآتی تغییراتی بود که جشنواره هفدهم تاکنون تجربه کرده است.

واگذاری امور به ناشران

رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران می‌گوید، واسپاری بخشی از امور اجرایی به صنف ناشران در راستای تحقق شعاروفاقی ملی است که می‌توان آن را اقدام مثبتی از سوی مسئولان نمایشگاه کتاب و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قلمداد کرد. ستاد خبری سی‌وششمین نمایشگاه کتاب تهران ضمن اعلام این خبر نوشت، ابراهیم کریمی‌زنجانی درباره واسپاری بخشی از امور اجرایی سی‌وششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران به صنف ناشران، افزود: «صنف ناشران همیشه خواهان تحقق این رویداد بوده و هست و از این مسئله استقبال می‌کند، البته امیدواریم سال‌های آینده اختیاراتی که برای برگزاری نمایشگاه کتاب به صنف ناشران داده می‌شود بیشتر باشد.» کریمی به تلاش صنف ناشران برای هرچه بهتر برگزارشدن این دوره از نمایشگاه اشاره کرد و گفت: «صنف ناشران نهایت تلاش خود را برای هرچه بهتر برگزارشدن نمایشگاه خواهد کرد.» سی‌وششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از ۱۷ تا ۲۷ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۴ با شعار «بخوانیم برای ایران» در محل مصلا‌ی امام خمینی (ره) برگزار خواهد شد

روایت کارگردان

گفت‌وگو با **کوروش سلیمانی** که تازه‌ترین اثرش را براساس نمایشنامه «شک (یک تمثیل)» نوشته جان پاتریک شنلی روی صحنه برده است

در کوره‌راه‌های تردید

نرگس کیانی
خبرنگار گروه فرهنگ

این را که دونالد مولر، تنها دانش‌آموز سیاهپوست مدرسه پس از بازگشتن از نزد پدرفلین، رفتارش عجیب بوده و نفشش بوی الکلی می‌داده است، خواهر جیمز به خواهر آلویسیوس می‌گوید. بازگو کردن همین نکته نزد خواهر آلویسیوس به عنوان مدیر مدرسه، آتش شکی را به پا می‌کند که بیش از هرکس دونالد مولر و مادر او، همچنین پدرفلین، خواهر آلویسیوس و خواهر جیمز در آن می‌سوزند. این خط داستانی ساده شده نمایشنامه «شک (یک تمثیل)»، اثر تحسین شده جان پاتریک شنلی است که نه تنها روی صحنه که روی پرده سینما نیز مورد توجه بسیار قرار گرفت. اثری با ترجمه محمد منعم که این روزها به کارگردانی کوروش سلیمانی با بازی بهنام تشکر در نقش پدرفلین، رویا افشار در نقش خواهر آلویسیوس، ویدا جوان در نقش خواهر جیمز و ساناز نجفی در نقش خانم مولر در سالن استاد سمندریان تماشاخانه ایرانشهر روی صحنه رفته است. «شک (یک تمثیل)» هفتمین نمایش گروه تئاتر بیستون پس از «ناگهان بیت حلبی»، «فالومی»، «خرده نان»، «سکوت سفید»، «فرودگاه پرواز شماره ۷۰۷» و «توافق‌نامه» است؛ اثری که می‌توان زحمت کشیده شده برای اجرایش را از هرکدام از «اجزای آ»؛ کارگردانی، بازیگری، طراحی صحنه، لباس، نور و... احساس کرد. آن‌چه در ادامه می‌خوانید حاصل گفت‌وگو با کوروش سلیمانی است که در نخستین روزهای اجرای تازه‌ترین نمایشش به روزنامه هم‌میهن آمد.

«باتوجه به خط سیر نسبتاً پیوسته نمایش‌های روی صحنه برده شده توسط شما در همراهی با گروه تئاتر بیستون، اگر موافق باشید می‌خواهم گفت‌وگویمان را با نگاهی به دو فاصله ایجادشده در این خط سیر توسط دو رویداد؛ یکی شبوع ویروس کرونا و دیگری اعتراضات پاییز ۱۴۰۱ آغاز کنم. می‌دانیم که اگر شبوع ویروس کرونا و الزام فاصله‌گذاری اجتماعی، نوع ارتباط اهالی هنر با مخاطب را دگرگون کرد، آن‌چه در میانه سال ۱۴۰۱ رخ داد، کارکرد هنر را نشانه گرفت. یکی از سوالاتی که اهالی هنر از جمله تئاتری‌ها از پاییز ۱۴۰۱ به‌این‌سو از خود پرسیدند، این بود که اگر اجازه صحبت از آن‌چه را رخ داده است پیدا نکنند، هنرشان به چه کار خواهد آمد؟ در جست‌وجوی پاسخ این سوال بودیم که گروهی غیاب را انتخاب کردند و نکته مورد اشاره‌شان این بود که غیاب کارکرد خواهد داشت اگر به چشم بیاید. پیوستن به جریان تئاتر زیرزمینی با آن‌طور که اهالی آن می‌گویند؛ تئاتر غیررسمی و اجراهای بدون مجوز هم انتخاب کسانی دیگر بود. در کنار این دو، عده بسیاری هم برای حضور روی صحنه همچنان به گرفتن مجوز پرداختند، با تأکید بر این که در همین حین می‌توانند حرف‌شان را هم بزنند. شما به عنوان کارگردانی که از سال ۹۳ تاکنون، منهای سال‌های ۹۴ و ۹۹ و ۱۴۰۱ هر ساله نمایشی را روی صحنه برده‌اید، تأثیر هم‌چنان پیدای اعتراضات پاییز ۱۴۰۱ را بر اهالی تئاتر و واکنش آن‌ها را نسبت به این اعتراضات چگونه ارزیابی می‌کنید؟

گروه تئاتر بیستون که این روزها در حال اجرای نمایش «شک (یک تمثیل)» است، در طول ۱۱ سال گذشته، ۸ نمایش را روی صحنه برده است. ۸ نمایش که دو نمایش آن بازتولید آثار اجرا شده بوده است. ما در این میان جز سال ۱۳۹۴ که نمایشی را روی صحنه نبردیم، تنها سال‌هایی که نتوانستیم روی صحنه باشیم ۱۳۹۹ و ۱۴۰۱ بود. این اتفاق در سال ۱۳۹۹ در پی شبوع ویروس کرونا و محدودیت‌های ناشی از آن رخ داد. به‌گونه‌ای که حتی نمایش «فرودگاه پرواز شماره ۷۰۷» را براساس متن احمدرضا احمدی نازنین در سال ۱۴۰۰ با دشواری فراوان اجرا کردیم. نمایشی که بازیگران آن در دوره تمرین با ماسک روی صحنه حاضر شدند و دوره اجرایش با شبوع سوبه امیکرون همراه بود. ما اگرچه در سال ۱۴۰۱ نوبت اجرایی را که داشتیم از دست دادیم اما در مجموع شرایط را هم پس از اعتراضات پاییز آن سال مناسب روی صحنه رفتن نمی‌دیدیم. در نتیجه پس از آن، در سال ۱۴۰۲ نمایش «توافق‌نامه» را در ایرانشهر، سپس در سال ۱۴۰۳ در تماشاخانه ملک اجرا کردیم.

به عقیده من، ما اگر به این گزاره معتقدیم که تئاتر لازمه ارتقای فرهنگ جامعه است هیچ‌گاه نباید به تعطیلی آن فکر کنیم. من این نکته را از اساتیدم شنیده‌ام که در طول جنگ جهانی دوم در فرانسه، دو قشر به‌رغم شرایط موجود هم‌چنان به کار خود ادامه دادند؛ یکی نانوایان و دیگری اهالی تئاتر. پس با احترام به نظرات متفاوت تمامی دوستانم، معتقدم از قضا در شرایط دشوار و دوران‌های سخت است که جامعه بیش از پیش به گردهم آمدن و مرور تجربه‌های هنری در جوار یکدیگر احساس نیاز می‌کند. من می‌دانم که برخی از دوستان کاربلدم چنین عقیده‌ای ندارند و روی صحنه نبودن‌شان برایم مایه افسوس است. به عقیده من به‌رغم تعلق این عبارت به حوزه اقتصادی اما اگر در «بازار عرضه و تقاضای هنر»، شاهد عرضه آثار هنری حرفه‌ای نباشیم به‌ناچار باید عرضه آثار مبتذل را به تماشا بنشینیم. چرا که به هر حال تقاضای موجود باید به گونه‌ای پاسخ داده شود. ضمن اینکه تأثیر برهم‌خوردن توازن در بازار عرضه و تقاضای هنر پس از اعتراضات پاییز ۱۴۰۱ هم‌چنان قابل مشاهده و نگران‌کننده است. چون کسانی که باید کار می‌کردند، به هر دلیلی کنار کشیدند و کار نکردند. هرچند خوشحالم که برخی از این دوستان به عرصه کار هنری برگشته و دریافته‌اند که کار کردن‌شان بهتر از کار نکردن‌شان است، آن‌هم در حوزه تئاتر که نسبت به دیگر هنرها از پیوستگی بسیار بالاتری با بطن جامعه برخوردار است.

پس، به عقیده من، تحت هر شرایطی باید کار کرد مگر آنکه اساساً امکان کار کردن به هیچ وجهی وجود نداشته باشد. خسرو سینایی، مستندساز، نوازنده و شاعر آن‌چه را می‌خواهم بگویم به تمامی گفته است و برای همین پاسخ به سوال شما را با شعری از او پایان می‌دهم: «هر دری را کوفتم/ در بسته ماند/ دست‌هایم خسته‌اند/ لیک در راهم هزاران در هنوز/ در کنار کوچه‌ها صف بسته‌اند/ من به درها مشت خواهم کوفت تا آخر/ شاید آخر باز شد یک در!»

«باتوجه به تأکیدتان بر پیوستگی تئاتر با آن‌چه بطن جامعه می‌خواند و از سوی دیگر آن‌چه در خبرهای منتشرشده در مورد نمایش «شک (یک تمثیل)» در خصوص ضرورت اجرای آن آمده است می‌خواهم بدانم دلیل‌تان برای انتخاب این اثر به‌عنوان هفتمین نمایش گروه تئاتر بیستون برای اجرا چه بود؟